

ผลงานแนวปฏิบัติที่ดี
ด้านอื่น ๆ
(การบริหารความเสี่ยงและความปลอดภัย)

1. ชื่อเรื่อง / แนวปฏิบัติ

ขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงเบื้องต้นของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

2. หน่วยงาน

สำนักงานอธิการบดี

3. คณะทำงาน

1. นางศิริพร	โรจน์พิทักษ์กุล	ประธานกรรมการ
2. นางพรทิพา	เวชสกุล	กรรมการ
3. นางรัตนา	ยังจิรวัดนชัย	กรรมการ
4. นายเอนก	ลลิตวสุภิญโญ	กรรมการ
5. นางอารีรัตน์	บุตรแก้ว	กรรมการ
6. นางศรีสุดา	มืออยู่เต็ม	กรรมการ
7. นางสาวนภาลัย	จิตรบุรุษ	กรรมการ
8. นางสาวฐิติมา	บุญอุปถัมภ์	กรรมการ
9. นางสาวศศิธร	จันทร์อัมพร	กรรมการ
10. นายไรวินทร์	บุญรักษาศิริพงษ์	กรรมการ
11. นางภัทรานิษฐ์	บุญรักษาศิริพงษ์	กรรมการ
12. นางพัชรินทร์	จันทร์แจ้	กรรมการ
13. นางสาวจุไรลักษณ์	ข้าสุวรรณ	กรรมการ
14. นางสาวอนูธิดา	คูหาวิชานันท์	กรรมการ
15. นางสาวสุภาพร	মনคล้า	กรรมการ
16. นางสาวเบญญาภา	ตัณญะผล	กรรมการ
17. นางสาววิฐา	เกตแก้ว	กรรมการ
18. นางสาวนันทนา	ดวงกระโทก	กรรมการ
19. นางศิริกัญญา	ลลิตวสุภิญโญ	กรรมการ
20. นางสาวนาฏยา	ปานเจริญ	กรรมการ
21. นายธีระศักดิ์	เปี่ยมศิริ	กรรมการ
22. นายยุทธนา	หิรัญวัฒน์	กรรมการ
23. นางสาวศิริวรรณ	กมลศรี	กรรมการ
25. นายอรรถพล	รีนเริง	กรรมการ
26. นางจิตาภา	ฉัตรคุณธรรม	กรรมการ
27. นายกรพิสิษฐ์	ธนาณิชนันท์	กรรมการ
28. นางสาวกัญญา	อินทร์แหยม	กรรมการ

29. นางสาวพรประภา	รัตนแดง	กรรมการ
30. นางสาวชญญาณัฐ	นิมิตรศติกุล	กรรมการ
31. นายสุทศ	สากระสัน	กรรมการ
32. นายญาณภัทร	พวงสำลี	กรรมการ
33. นางสาววัญวิริญจน์	แจ้งพลอย	กรรมการ
34. นางสาวจันทกานต์	ภาตินทุ	กรรมการ
35. นางสาวศรัณย์รมย์	ภูระหงษ์	กรรมการ
36. นายดำรงศิลป์	มาเจริญ	กรรมการ
37. นางสาวนิรมล	โชคชนานนท์	กรรมการและเลขานุการ
38. นางสาวลักษณาวลัย	มหาโชติ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
39. นางสาวเบญจพร	แก้วภักดี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

4. บทสรุปแนวปฏิบัติที่ดี

การจัดการความรู้ เรื่อง “ขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงเบื้องต้นของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม” สำนักงานอธิการบดีได้รวบรวมข้อมูลและองค์ความรู้ต่าง ๆ จากการอบรม และกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการและดำเนินการ ด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555 สำนักงานอธิการบดีได้ตระหนักถึงวิธีการใช้ถังดับเพลิงกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน จึงร่วมกับคณะกรรมการจัดการความรู้ นำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม และการสาธิตการใช้ถังดับเพลิงนำมาวิเคราะห์ดำเนินการจัดทำเป็น ขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิง 4 ขั้นตอนสั้น ๆ 1. ดึง 2. ปลด 3. กด 4. ส่าย เพื่อให้ผู้ประสบอัคคีภัยจริงสามารถดำเนินการใช้งานจากองค์ความรู้ขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงเบื้องต้นได้จริงกรณีเกิดเหตุเพลิงไหม้และเข้าระงับเหตุได้อย่างทันท่วงที ในกรณีเป็นผู้ประสบภัยหรือเป็นผู้ช่วยผู้ประสบภัย เพื่อความปลอดภัย และป้องกันทรัพย์สินของทางราชการเสียหาย และมีการเผยแพร่องค์ความรู้นี้ทางเว็บไซต์ของสำนักงานอธิการบดี

จุดที่ตั้งถังดับเพลิง สำนักงานอธิการบดี

ถังดับเพลิง
4 A5B ขนาด 15p : 6 ถัง
ขนาด 20p : 12 ถัง
6 A2B ขนาด 20p : 5 ถัง

ถังดับเพลิง
4 A5B ขนาด 15p : 6 ถัง
ขนาด 20p : 6 ถัง
6 A2B ขนาด 15p : 5 ถัง
ขนาด 20p : 5 ถัง

ถังดับเพลิง
4 A5B ขนาด 15p : 15 ถัง
10A40B ขนาด 10p : 4 ถัง
ชนิดเหลวระเหย (สีเขียว) : 5 ถัง

ถังดับเพลิง
4 A5B ขนาด 10p : 10 ถัง

ถังดับเพลิง
4 A5B ขนาด 10p : 3 ถัง
ขนาด 15p : 27 ถัง
6 A2B ขนาด 10p : 2 ถัง
CO2 ขนาด 10p : 1 ถัง

4 ขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิง

ดึง ปลด กด สาย

1 ดึง
ดึงสลักนิรภัยออก

2 ปลด
ปลดสายฉีด

3 กด
กดโก เพื่อให้น้ำยาดับเพลิงพุ่งออกมา พร้อมจับปลายสายให้แน่น

4 สาย เข้าใกล้ 2-4 เมตร ด้านเหนือลม พร้อมฉีดไปยังฐานของไฟ โดยสายหัวฉีดไปมา ซ้าย-ขวา จนเปลวไฟดับสนิท

วิธีไอสาธิตการใช้ถังดับเพลิง

ข้อควรระวังในการดับไฟที่เกิดจาก น้ำมัน และ ไฟฟ้า
ในกรณีที่ไฟเกิดจากน้ำมันรั่ว ให้ฉีดจากปลายท่อน้ำมันไปหาจุดที่น้ำมันรั่ว และถ้าในกรณีที่ไฟเกิดจากกระแสไฟฟ้า ให้ตัดกระแสไฟซะก่อน เพื่อกันไม่ให้ไฟลุกขึ้นได้อีก

สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Office of President Office Nakhon Pathom Rajabhat University

5. ที่มาและความสำคัญของแนวปฏิบัติที่ดี

สำนักงานอธิการบดีได้ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการความรู้ Knowledge Management (KM) ในการพัฒนาองค์กร และเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนจึงแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดการความรู้ประจำปีงบประมาณ 2566 มีการกำหนดประเด็นการจัดการความรู้ เป้าหมาย และจัดทำแผนการจัดการความรู้ โดยเลือกประเด็นความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงโดยกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับ

อัคคีภัย พ.ศ. 2555 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการระงับเหตุเพลิงไหม้ในขั้นต้นในสถานศึกษา และป้องกันไม่ให้เพลิงไหม้ลุกลามใหญ่โต โดยมีเนื้อหาเกี่ยวกับขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงเบื้องต้น ในกรณีประสบเหตุเพลิงไหม้ หรือตกอยู่ในสถานการณ์ฉุกเฉิน ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินอาคารและสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ สิ่งแวดล้อม รวมถึงภาพพจน์ของสถานศึกษา ดังนั้นเรื่อง การป้องกันและระงับอัคคีภัยจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง

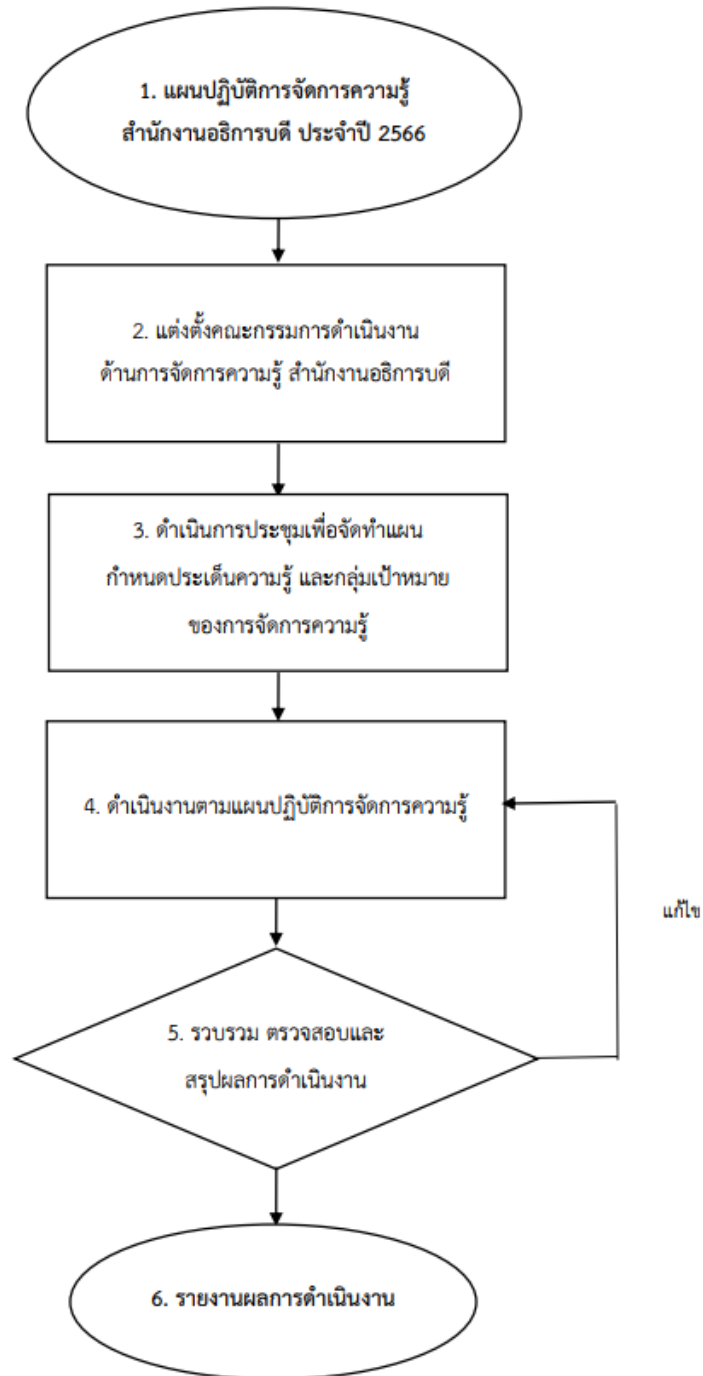
6. วัตถุประสงค์

1. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ถังดับเพลิงเบื้องต้น เพื่อป้องกัน หรือระงับเหตุเพลิงไหม้ในขั้นต้นได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย
2. มีกิจกรรมหรือแผนบรรเทาสาธารณภัยในการอพยพหนีไฟจากการปฏิบัติจริง และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างบุคลากรในการใช้ถังดับเพลิงเบื้องต้น
3. มหาวิทยาลัย และหน่วยงาน มีองค์ความรู้ เป็นแหล่งในการแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน
4. บุคลากรมีความมีทักษะด้านการป้องกันอัคคีภัย การซ้อมดับเพลิง และการอพยพหนีไฟ
5. มหาวิทยาลัยมีขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงเบื้องต้นได้อย่างถูกต้อง และสามารถแก้ไขสถานการณ์ขณะประสบเหตุได้อย่างรวดเร็ว ปลอดภัย
6. ผู้ประกอบการ ชุมชน ท้องถิ่น มีความพึงพอใจต่อการดูแลป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านอัคคีภัยจากมหาวิทยาลัย
7. ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานของมหาวิทยาลัยด้านการป้องกันอัคคีภัยและการบรรเทาสาธารณภัย

7. ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. แผนปฏิบัติการจัดการความรู้ สำนักงานอธิการบดี ประจำปี 2566
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ สำนักงานอธิการบดี
3. ดำเนินการประชุมเพื่อจัดทำแผน กำหนดประเด็นความรู้ และกลุ่มเป้าหมายของการจัดการความรู้
4. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการจัดการความรู้
5. รวบรวม ตรวจสอบและสรุปผลการดำเนินงาน
6. รายงานผลการดำเนินงาน

ขั้นตอนการจัดการความรู้ของสำนักงานอธิการบดี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

แผนภาพขั้นตอนการดำเนินงาน

8. แนวปฏิบัติที่ดี (วิธีการ / กระบวนการ / แนวทางการดำเนินงานตาม PDCA)

	การดำเนินงาน
วางแผน (Plan)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การประชุมวางแผน ในการกำหนดประเด็นตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานอธิการบดี ประจำปี พ.ศ. 2566 โดยคณะกรรมการบริหารสำนักงานอธิการบดี 2. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ตามประชากรทั้งหมดของสำนักงานอธิการบดี 3. กำหนดแผนการดำเนินงาน ขั้นตอน ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบให้ตรงตามแผนการดำเนินการ 4. มีการรวบรวมความรู้จากผู้มีความรู้ภายในมหาวิทยาลัย และมีการศึกษาจากแหล่งข้อมูลความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 5. กำหนดช่องทางการเผยแพร่และการเข้าถึงองค์ความรู้ 6. วางแผนการจัดกิจกรรมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านอัคคีภัยและการจัดทำแผนภายในหน่วยงานสำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ปฏิบัติ (Do)	<ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ประจำปี พ.ศ. 2566 2. ประชุมคณะกรรมการบริหารสำนักงานอธิการบดี ครั้งที่ 1/2566 ให้หน่วยงานมีส่วนร่วมวางแผนกำหนดประเด็นการจัดการความรู้ กลุ่มเป้าหมาย และขอบเขตของการจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 3. จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านอัคคีภัยและการจัดทำ แผนภายในหน่วยงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 4. ดำเนินการจัดกิจกรรมซ้อมดับเพลิง และอพยพหนีไฟ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านอัคคีภัยและการจัดทำแผนภายในหน่วยงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566
ตรวจสอบ (Check)	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการประเมินผลโดยการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เข้าร่วมโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านอัคคีภัยและการจัดทำแผนภายในหน่วยงาน สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 (ก่อนการอบรม) 2. ประเมินความรู้ความเข้าใจจากผู้เข้าร่วมกิจกรรม และการทดสอบกิจกรรมการป้องกันบรรเทาสาธารณภัยด้านอัคคีภัย (หลังการอบรม)
แก้ไข (Action)	ดำเนินการสร้างสื่อการเรียนรู้เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ infographic และสื่อการเรียนรู้ด้วยวิดีโอสาธิตการใช้ถังดับเพลิง

9. ผลกระทบที่เป็นประโยชน์หรือสร้างคุณค่า

การเกิดเพลิงไหม้ย่อมทำให้เกิดความเสียหายหลายด้าน มีผลกระทบต่ออาคารและสถานที่วัสดุอุปกรณ์ สิ่งแวดล้อม บุคลากร รวมถึงภาพพจน์ของสถานศึกษา ซึ่งในสถานศึกษาต้องดำเนินการเพื่อการป้องกันมิให้เกิดเพลิงไหม้ หรือการจัดการระงับเหตุเพลิงไหม้ในขั้นต้น เพื่อป้องกันมิให้เพลิงไหม้ลุกลามใหญ่โต ดังนั้นเรื่องการป้องกันและระงับอัคคีภัยจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง ซึ่งมีบุคลากรที่ยังขาดความรู้ ทักษะในการป้องกันและระงับอัคคีภัย การเกิดเหตุเพลิงไหม้ในภาวะปกติเบื้องต้น การจัดให้มีการเข้าร่วมฝึกอบรมตามที่กฎหมายกำหนด โดยกฎกระทรวงกำหนดมาตรฐานในการบริหารจัดการและดำเนินการด้านความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงานเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัย พ.ศ. 2555

การดูแลรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญที่สุดโดยเฉพาะบุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมที่จะต้องร่วมกันหาแนวทางในการดูแลความปลอดภัยภายในสถานศึกษา ให้มีทักษะชีวิตที่ดีเพียงพอที่จะดูแลตนเองให้ปลอดภัยจากสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น อุบัติเหตุและอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาโดยฉับพลัน ซึ่งไม่ได้คาดคิดมาก่อนอาจเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติหรือการกระทำของมนุษย์ส่งผลให้เกิดความเสียหายทั้งทางร่างกายและทรัพย์สินได้กับทุกคน ทุกเวลาและทุกสถานที่ หากไม่มีความรู้และการป้องกันที่ดีพอ โดยเฉพาะการเกิดอัคคีภัย จากไฟที่ทำให้เกิดการติดต่อกลุกลาม สร้างความสูญเสียให้กับชีวิตและทรัพย์สิน ดังนั้นสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐมได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการดูแลป้องกันการเกิดอัคคีภัย จึงได้จัดโครงการอบรมเชิงปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยด้านอัคคีภัยและการจัดทำแผนภายในหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

10. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

บุคลากรมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม มีความรู้ความเข้าใจในการการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านอัคคีภัยเบื้องต้น ทราบถึงสถานที่ตั้งถังดับเพลิงในอาคาร และขั้นตอนการใช้ถังดับเพลิงกรณีเกิดอัคคีภัย

11. อุปสรรคและแนวทางแก้ไข

ปัญหา/อุปสรรค

1. บุคลากรขาดทักษะในการใช้อุปกรณ์เพื่อใช้ในการดับเพลิง และการอพยพหนีไฟ

แนวทางแก้ไข

1. จัดโครงการอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อสร้างความตระหนักรู้และคำนึงถึงความปลอดภัยเมื่อเกิดอัคคีภัย กรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน
2. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ วัสดุโสตทัศนการี่ใช้งานอุปกรณ์ดับเพลิงเบื้องต้นเพื่อให้บุคลากรเข้าถึงความรู้

12. แนวทางการเผยแพร่

1. เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์สำนักงานอธิการบดี <http://president.npru.ac.th/>
2. บอร์ดประชาสัมพันธ์ข่าวสารสำนักงานอธิการบดี
3. เผยแพร่ผ่านช่องทาง Application LINE หน่วยงาน
4. เผยแพร่วีดิโอสาริตผ่าน QR Code

ภาคผนวก